

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№12

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2025-yil, dekabr.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DAVRIDA TIJORAT BANKLARI LIKVIDLILIK XAVFINI BOSHQARISHI.....	44
Baxromov Nodirjon Muxammadamin o'g'li	
TURIZM XIZMATLAR BOZORI ISTE'MOLCHILARINI SEGMENTLASH USULI ASOSIDA DIVERSIFIKATSIYA KONSEPSIYASINI ISHLAB CHIQISH.....	48
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	
"INNOVATSION AGROTEKNOLOGIYALAR VA "YASHIL IQTISODIYOT" TAMOIYILLARI ASOSIDA G'ALLA YETISHTIRISH BARQARORLIGINI BAHOLASH.....	53
Turayeva Gulizahro	
АНАЛИЗ ЦЕНОБРАЗОВАНИЯ НА ЗЕРНОВЫЕ ПРОДУКТЫ ПО ДАННЫМ МАРКЕТИНГОВЫМ ИСЛЕДОВАНИЯМ (НА ПРИМЕРЕ НАМАНГАНСКОЙ ОБЛАСТИ).....	57
Баҳриддинов Жаҳонгирбек Равшанжон ўғли	
KICHIK BIZNES RIVOJINI TA'MINLASHDA BOZOR INFRATUZILMALARINING AHAMIYATI.....	62
G'aniyev Botir Baxtiyorovich, Zakirova Gulnora Mirzaliyevna	
KICHIK SANOAT ZONALARI FAOLIYATINI SAMARALI BOSHQARISH METODOLOGIYASI VA YO'LLARI.....	67
Shodmonqulov Kamoliddin Murodillaevich	
INNOVASION FAOLIYAT XARAJATLARINING BUXGALTERIYA HISOB VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	73
Mustafoev Akbar Mustafo o'g'li	
MAHSULOT DIVERSIFIKATSIYASI VA LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA EKSPORT POTENSIALINI OSHIRISH YO'LLARI.....	78
Maxkamov Ibrayim, Jo'raboyeva Shohida Kamoliddin qizi	
REKLAMA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARI ROLI.....	83
Abduxalilova Laylo To'xtasinovna, Raxmonqulova Shahrizoda	
SIRKULAR IQTISODIYOTDA YOPIQ SIKL NAZARIYASINING ROLI.....	87
Sodikov Zokir Rustamovich	
YASHIL TEKNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA MOLIVAVIY RAG'BATLAR VA ULARNING NATIJALARI.....	92
Axmadjonova Gulmira Xabibulla qizi	
MAMLAKAT IQTISODIYOTI RIVOJLANISHIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING ROLI.....	97
G'aniyev Baydulla Toshmurodovich	
АНАЛИЗ ПОДХОДОВ ЦЕНТРАЛЬНЫХ БАНКОВ К РЕГУЛИРОВАНИЮ ИННОВАЦИОННЫХ БАНКОВСКИХ ПРОДУКТОВ: СРАВНЕНИЕ УЗБЕКИСТАНА И МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ.....	101
Даулетиярова Шахло	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЦЕННЫХ БУМАГ УЗБЕКИСТАНА.....	109
Кадилова Хадича Тураевна	
XORIY MAMLAKATLARINING IQTISODIYOTNI UGLERODSIZLASHTIRISH STRATEGIYALARI: O'ZBEKISTON UCHUN TAKLIFLAR.....	115
D.X. Pulatov, F.E.Shamsiyev	
O'ZBEKISTONDA ISLOM MOLIVASI: MUAMMOLAR VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	125
Sattorov Ixtiyor Ochilovich, Karimov Shohruh Yo'ldoshali o'g'li	
HISOB SIYOSATI TARKIBIY TUZILISHI MASALALARI.....	133
Botirova Raximaxon Abdujabbarovna	
QURILISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MOLIVAVIY TAHLILI.....	136
Musayeva Shoirazimovna	

KICHIK SANOAT ZONALARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI AHOLI TURMUSH FAROVONLIGINI OSHIRISH.....	144
Axmedov Oybek Turgunpulatovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI PORTFELI TAHLILI.....	149
Madraximov Ilxom Kamilovich	
FOYDA SOLIG'INING O'ZIGA XOS MUAMMOLI JIHATLARI.....	154
Zaripov Xusan Baxodirovich	
AGRAR SEKTORNI INNOVATSION MODERNIZATSIYA QILISHDA INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISH MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	159
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
OLIY TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING TADQIQODLARINI TAKOMILLASHTIRISH	163
Jalilov Jamshid G'anijonovich, Safarov Zavqiddin Zokir o'g'li	
MINTAQA SANOAT TARMOG'I RIVOJLANISHINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI.....	168
Xayitboev Abror Quvondiqovich	

MINTAQA SANOAT TARMOG'I RIVOJLANISHINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI

Xayitboev Abror Quvondiqovich

Abu Rayhon Beruniy nomidagi

Urganch davlat universiteti mustaqil izlanuvchisi

E-mail: manzili-dkorleon26@gmail.com

Annotatsiya. Maqolada mintaqada sanoat tarmog'ining rivojlanishi va undagi tarkibiy o'zgarishlarning omilli jihatlari baholangan. Shuningdek, ushbu o'zgarishlar bilan bog'liq manbalar asosida korrelyatsion-regression tahlillar amalga oshirilgan. Olingan natijalarga asoslanib sanoatning izchil o'sish sur'atlarini davom ettirish hamda barqaror rivojlantirish bo'yicha takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: sanoat; sanoatning YaHMDagi ulushi; investitsiyaning YaHMDagi ulushi; korrelyatsiya; regressiya; tarkibiy siljishlar; mintaq.

Abstract. The article evaluates the development of the industrial sector in the region and the factor-based aspects of its structural changes. In addition, correlation-regression analyses were conducted based on relevant sources related to these changes. Based on the results, proposals were developed to ensure the sustainable development of the industry and maintain stable growth rates.

Key words: industry; share of industry in GDP; share of investment in GDP; correlation; regression; structural shifts; region.

Аннотация. В статье оценено развитие промышленного сектора региона и факторные аспекты происходящих в нём структурных изменений. Кроме того, на основе соответствующих данных проведён корреляционно-регрессионный анализ. На основании полученных результатов разработаны предложения по обеспечению устойчивого развития промышленности и поддержанию стабильных темпов её роста.

Ключевые слова: промышленность; доля промышленности в ВВП; доля инвестиций в ВВП; корреляция; регрессия; структурные сдвиги; регион.

KIRISH

Mintaqalar iqtisodiyotini barqaror rivojlantirish, ularning izchil o'sishini ta'minlash muhim masala hisoblanadi. Bunda tarmoq va sohalar faoliyatini rivojlantirish zarur. Ayniqsa, sanoat tarmog'ini kengaytirishimiz, uning tarmoq tarkibiy o'zgarishlarini maqbullashtirishimiz zarur. Eng asosiysi, ularda mavjud resurslardan maqbul va oqilona foydalanish lozim. Buning uchun sanoatning joriy rivojlanish holatini, uni rivojlantirish omillarini statistik usullarda – korrelyatsion-regression tahlil orqali – aniqlaymiz.

Mintaqa sanoat tarmog'ining rivojlanishini miqdor va sifat mezonlari asosida iqtisodiy-statistik tahlil qilish uning haqiqiy holati, imkoniyatlari va kelgusi rivojlanish yo'nalishlarini aniqlashda muhim ahamiyatga ega. Miqdoriy mezonlar sanoat mahsuloti hajmi, o'sish sur'atlari, qo'shilgan qiymat, ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish darajasi, bandlik va investitsiya ko'rsatkichlari orqali mintaqaning sanoat salohiyatini baholash uchun qo'llaniladi. Bu ko'rsatkichlarning dinamikasini tahlil qilish orqali tarmoqdagi barqaror o'sish, sikllik o'zgarishlar va ishlab chiqarish samaradorligi darajasi aniqlanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mintaqa sanoat tarmog'i rivojlanishining miqdor va sifat mezonlarini iqtisodiy-statistik tahlili yuzasidan turli tadqiqotlar amalga oshirilgan. Xususan, ayrim tadqiqotlarda hududiy tadbirkorlik faoliyati rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlarini aks ettiruvchi statistik modellarni ishlab chiqishda tizimiy yondashuvdan foydalanish zarurligi asoslangan [1]. Unga asosan, iqtisodiyot tarmog'i rivojlanishining turli mezonlari iqtisodiy-statistik tahlil qilinadi.

Yana bir tadqiqotda olingan natijalarning mantiqiyliги va ishonchligini nazorat qilish uchun olingan mamlakatlar YalM va aholisi soni o'zgaruvchilari kiritilib, bunda o'zgaruvchilarning barcha regressiyalarda ishora va statistik ahamiyatlilik jihatidan to'g'ri baholanganligi qayd qilinadi [2]. Bu tadqiqotda sanoat va boshqa tarmoqlar rivojlanishi iqtisodiy-statistik tahlil jihatdan tadqiq qilinadi.

Boshqa tadqiqotlarda esa mintaqalarning innovatsion rivojlanishining taraqqiyot strategiyasiga ta'siri statistik baholashga yo'naltirilgan hamda tadqiqot natijasida ilmiy tavsiyalar taklif etilgan [3].

Shuningdek, yana bir tadqiqotda barqarorlik darajasini aks ettiruvchi o'xshash ijtimoiy-iqtisodiy va ekologik parametrlarga ega mintaqalar rivojlanishining iqtisodiy-statistik tahlilini aniqlash masalalari muhokama qilingan. Unga asosan, barqaror rivojlanishda yetakchilar guruhini tashkil etuvchi Rossiya mintaqalarining asosiy parametrlarini tahlil qilish uchun metodologik yondashuvlar ishlab chiqilgan [4].

Boshqa tadqiqotlarning yo'nalishi esa ma'lumotlar bilan ishlash, ularni boshqarish, tahlil qilish, qayta ishlash va o'rganishni o'z ichiga oladi. Ya'ni, unda ma'lumotlarni guruhlash yoki statistik ma'lumotlar tuzilmalaridagi munosabatlarni aniqlashga e'tibor qaratilgan [5].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot ishini amalga oshirishda ilmiy tadqiqot metodologiyasida keng qo'llaniladigan turli usullardan foydalanildi. Xususan, ushbu tadqiqotda Mintaqa sanoat tarmog'i rivojlanishining miqdor va sifat mezonlarini iqtisodiy-statistik tahlili qilishda kuzatish, mantiqiy fikrlash, tarkibiy tahlil, qiyosiy tahlil, ilmiy abstraksiyalash, ma'lumotni guruhlash, analiz va sintez, induksiya va deduksiya usullaridan samarali foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Xorazm viloyatida 2010-2024-yillar davomida sanoat ishlab chiqarishining o'sish sur'ati o'rtacha 110,89 %ni tashkil etgan. Bu ko'rsatkich viloyat sanoati yuqori sur'atlarda o'sib borayotganligini va uning barqaror darajasini ifodalaydi. Shunday bo'lsa-da, tarmoqning o'zgarishi va ishlab chiqarish ko'lamining o'sishi 2014-2016-hamda 2021-2022-yillarda yuqori darajalarda kuzatilgani iqtisodiy faollikning ijobiy o'zgarishlaridan dalolat beradi. Demak, viloyatning shahar va tumanlaridagi sanoat ishlab chiqarish faoliyatiga baho berish zarur, chunki hududlardagi ushbu ijobiy va salbiy holatlarni aniqlash orqali sohani yanada rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'lamiz. Bu esa viloyat shahar va tumanlarining sanoat ishlab chiqarish hajmi o'sishiga hududlar kesimida baho berishni talab etadi.

Tadqiqot davrida eng yuqori o'rtacha o'sish sur'ati Hazorasp tumanida qayd etilgan (153,28 %). Bu ko'rsatkich boshqa hududlarga nisbatan keskin yuqori bo'lib, 2014-yilda 691,7 % ga teng bo'lgan. Shunday bo'lsa-da, keyingi yillardagi o'sish o'rtacha hududlar qatori holatini qayd etgan. Ushbu yuqori o'sish sur'ati mazkur tumanda mashinasozlik faoliyati yo'lga qo'yilgani va dastlabki ishlab chiqarish ko'lamidagi ijobiy o'zgarishlar bilan bog'liq.

Shuningdek, viloyatning barcha hududlarida sanoat sohasining o'rtacha o'sish ko'rsatkichi ijobiy holatga ega bo'lgan. Jumladan, tadqiqot davri davomida yuqori ijobiy ko'rsatkichlar quyidagicha: Xiva shahri – 115,45 % (ma'lumotlar 2017 yildan boshlangan), Shovot tumani – 111,99 %, Urganch shahri – 111,33 %, Qo'shko'pir tumani – 110,41 %, Urganch tumani – 110,57 %, Gurlan tumani – 109,50 %, Yangibozor tumani – 109,27 %, Tuproqqal'a tumani – 109,02% (ma'lumotlar 2019 yildan boshlangan), Yangiariq tumani – 108,18 %. Shuni alohida ta'kidlaymizki, viloyatning barcha hududlarida 2010-2024-yillar bo'yicha o'rtacha ko'rsatkichlar yuqori ijobiy tendensiyaning ifodalaydi. Lekin yillar kesimida sohaning rivojlanish tendensiyasini baholaganimizda salbiy holatlarni ham aniqladik. Jumladan, 2016-2017-yillarda ayrim hududlarda pasayish holatlari kuzatilgan (Xorazm viloyatida 92 %, Xiva tumanida 71,4 %). Shunday bo'lsa-da, 2014-2015-yillarda viloyatning asosiy hududlarida yuqori o'sish davri kuzatilgan. Ushbu holatni viloyat hududlarida sanoatni rivojlantirishda o'sish nuqtalariga alohida e'tibor qaratilgani, ularda oziq-ovqat va to'qimachilik sanoati uchun kichik biznes faoliyatini kengaytirishga qaratilgan institutsional hujjatlarining takomillashtirilgani bilan izohlaymiz.

Shuningdek, 2021-2024-yillarda sanoatda qayta tiklanish jarayoni amalga oshirilgan bo'lib, ushbu davrda kichik sanoat zonalariga va sanoatning investitsion salohiyatini oshirishga alohida e'tibor qaratildi. Natijada, 2023-2024-yillarda viloyat hududlarida barqaror o'rtacha o'sish darajasi ta'minlandi. Demak, yuqoridagi tahlil natijalariga ko'ra, Xorazm viloyati va uning hududlarida sanoat ishlab chiqarishining o'sish sur'atlari yillar davomida turli dinamikaga ega bo'lmoqda. Sohaning rivojlanishi hududlar kesimida bir tekis emasligi, iqtisodiy faollik darajasi asosan mahalliy sharoitlarga muvofiqlikda o'sish nuqtalari va investitsiyalarga bog'liqligini ko'rsatmoqda.

Xorazm viloyatida sanoat ishlab chiqarish umumiy holda ijobiy o'zgarib bormoqda, ammo ayrim yillardagi salbiy qiymatlar soha rivojlanishining ustuvor omillarini tadqiq etishni talab etadi. Bunda viloyat sanoat tarmog'ining rivojlanishi asosan investitsiyalar hajmi va ish bilan band aholi soniga bog'liqligini ekonometrik

usullar orqali tahlil qilamiz. Ya'ni, dastlab ushbu ko'rsatkichning tegishli omillar bilan bog'liqligini hamda omillar o'rtasidagi multikollelinearlikni ko'rib chiqamiz.

Dastlab sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi va investitsiyalar hajmi o'rtasidagi korrelyatsiyani tadqiq qildik. Natijada sanoat ishlab chiqarish hajmi va investitsiyalar hajmi o'rtasida juda yuqori ijobiy bog'liqlik aniqlanib, korrelyatsiya koeffitsienti 0,9908 ga teng bo'ldi. Bu ko'rsatkich investitsiya qo'yilmalari va sanoat faolligi orasida mustahkam to'g'ri chiziqli bog'liqlik mavjudligini ko'rsatadi. Ekonometrik jihatdan bu holat sanoat ishlab chiqarish hajmini prognoz qilishda investitsiyalar hajmi muhim ekzogen o'zgaruvchi sifatida qo'llanilishi mumkinligini anglatadi. Shu bilan birga sanoat ishlab chiqarishga ishchi kuchi bandligining ta'sirini ham ko'rib chiqdik. Natijada sanoat ishlab chiqarish hajmi va ish bilan bandlar soni o'rtasidagi korrelyatsiya koeffitsienti 0,9438 ni tashkil etdi. Bu yuqori ijobiy bog'liqlikni anglatadi. Natija shuni ifodalaydiki, viloyat iqtisodiyotida sanoat ishlab chiqarishining o'sishi ish bilan bandlikni ham oshirishga olib kelmoqda. Mazkur holat sanoat sektori nafaqat iqtisodiy o'sish, balki ijtimoiy samaradorlik jihatidan ham muhim ekanligini ko'rsatadi.

Shu bilan birga investitsiyalar hajmi va ish bilan bandlar soni o'rtasidagi korrelyatsiya koeffitsienti 0,9327 ni tashkil etib, ijobiy bog'liqlikni aks ettiradi (1-jadval).

1-jadval. Xorazm viloyatida sanoat ishlab chiqarishi va uning omillari o'rtasidagi korrelyatsion tahlil natijalari

Ko'rsatkichlar nomi	Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi	Investitsiya hajmi	Ish bilan bandlar soni
Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi	1		
Investitsiya hajmi	0,990832	1	
Ish bilan bandlar soni	0,943796	0,932696	1

Demak, mazkur ko'rsatkichlar bo'yicha 2010-2024-yillardagi o'zgarishlarning o'zaro korrelyatsion bog'liqligi ijobiy bo'lib, ular asosida regression tahlillarni amalga oshirish imkonini beradi.

Xorazm viloyati sanoat tarmog'ining rivojlanishini investitsiyalar hajmi va ish bilan bandlar soni bog'liqligi asosida regression tahlil qildik. Natijada, Xorazm viloyatida sanoat ishlab chiqarishi o'sishiga investitsiyalar hajmi hamda ish bilan bandlarning real qiymatlari hisobiga o'tkazilgan regression tahlilimiz orqali quyidagi modelni ishlab chiqdik:

$$\log(Y)=0,95 \cdot \log(X_1)+2,54 \cdot \log(X_2)-6,85 \quad (1)$$

Regression tahlil natijalariga ko'ra, determinatsiya koeffitsienti ishonchliligi yuqori bo'lib, model sanoat ishlab chiqarish hajmining 98,47 % o'zgarishini tushuntirish imkonini bermoqda ($R^2=0,9847$). Shuningdek, Fisher mezonini hamda modelning statistika jihatidan ishonchliligi ham ijobiy ($F=386,60$, $P<0,001$). Demak, investitsiya hajmining har bir birlik oshishi sanoat ishlab chiqarish hajmini 0,95 birlikka oshiradi, shuningdek, ish bilan bandlikning bir foizga o'sishi sanoat hajmini 2,54 %ga o'sishini ta'minlamoqda.

Tadqiqotlarimiz asosida Xorazm viloyatida sanoat rivojlanishining investitsiya hamda mehnat omillari asosidagi bog'liqligining regression tahlilini amalga oshirdik va ular o'rtasidagi ijobiy ta'sirchanlikni aniqladik. Shunday bo'lsa-da, mintaqada sanoat sohasining rivojlanishini son va sifat jihatidan ham chuqur tadqiq qilishimiz zarur. Bunda ishlab chiqarish hajmi va sohaning tarkibiy o'zgarishlarini baholash zarur. Shu maqsadda, sanoat ishlab chiqarishining YaHMDagi ulushi, asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar va sanoat tarmog'i mehnat fondining YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishlarini Ryabsov indeksi orqali tahlil qildik (2-jadval).

2-jadval. Xorazm viloyatida sanoat ishlab chiqarish tarkibiy siljishlarining iqtisodiy-statistik va ekonometrik tahlil natijalari (Ryabsov indeksi)

Yillar	Sanoat ishlab chiqarishning YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi	Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi	Sanoat tarmog'i mehnat fondining YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi
2011	0,0308	0,0315	0,0037
2012	0,0150	0,0154	0,0181
2013	0,0857	0,0875	0,0181
2014	0,0635	0,0645	0,0832
2015	0,0837	0,0850	0,0540
2016	0,0465	0,0472	0,0390
2017	0,1008	0,1025	0,1045
2018	0,0855	0,0863	0,0943

2019	0,0825	0,0829	0,0428
2020	0,0144	0,0145	0,0157
2021	0,0703	0,0706	0,0581
2022	0,0496	0,0499	0,0312
2023	0,0304	0,0305	0,0061
2024	0,0593	0,0595	0,0573

Natijada, 2011-2024-yillarda sanoat tarmog'ida tarkibiy siljishlar turlicha o'zgarishlarni ifodalagan. Jumladan, sanoat ishlab chiqarishining YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi 2013-yilda eng yuqori qiymatga erishib, sanoatda keng miqyosda tarkibiy o'zgarishlar amalga oshirilganligini ko'rsatgan bo'lsa, 2017-2019-yillarda tarkibiy siljishlar uzluksiz bo'lib, sanoat tarmog'ida modernizatsiya va investitsiyalarning samarali yo'naltirilganligini tasdiqlaydi. Ya'ni, viloyatda ushbu davrga kelib sanoat sohasiga yo'naltirilgan investitsiyalarning hajmida ham ijobiy o'zgarishlar aniqlangan hamda sohaning tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlanishi hisobiga kengayishi kuzatilgan.

Shuningdek, sanoatdagi tarkibiy o'zgarishlar asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar tarkibiy siljishi bilan bog'liqligini ko'rib o'tdik. Natijada, 2017-yilda eng yuqori qiymat qayd etilgan bo'lib, bu yilda sanoatning modernizatsiya va tarkibiy qayta qurilish jarayonlari jadallashganligini ko'ramiz. Shu bilan birga, sanoat va mehnat fondi tarkibiy siljishi investitsiyalar va ishlab chiqarishga qaraganda kichik ko'rsatkichlarga ega bo'lmoqda. Uning eng yuqori ko'rsatkichlari 2017-2018-yillarda qayd etilgan. Shu bilan birga, mehnat fondi tarkibiy o'zgarishi investitsiyalar va ishlab chiqarish tarkibiy siljishiga nisbatan past bo'lib, bu sanoatda iqtisodiy samaradorlikka hamda bandlikni maqbullashtirishga e'tibor qaratishni talab qilmoqda.

Xorazm viloyatida sanoat tarmog'i rivojlanishida tarkibiy qayta qurilish va investitsiyalarni samarali yo'naltirish muhim ahamiyatga ega bo'lmoqda. Ya'ni, Ryabsov indeksi tahlil natijalariga ko'ra, sanoat tarkibiy o'zgarishini qayta ishlovchi hamda qo'shimcha tarmoqlar hisobiga kengaytirish, bunda ularga yo'naltirilgan investitsiyalarni oshirish lozim. Shuningdek, sohadagi tarkibiy o'zgarishlarning investitsiyalar bilan yuqori o'zgaruvchanligi mazkur omilning tebranuvchi tendensiyaga egaligidan dalolat beradi. Ish bilan bandlik darajasi esa, sekin o'zgaruvchi kattalik bo'lib, tadqiqot davri davomida barqaror sur'atlarga ega bo'lgan. Bu tendensiyalar kelgusida sanoat salohiyatini oshirish va modernizatsiya jarayonlarini samarali tashkil qilish uchun asos hisoblanadi.

Xorazm viloyatida sanoat ishlab chiqarishining tarkibiy siljishlari hajmdagi o'sishni, tarkibiy qayta qurilish jarayonlarini aks ettirmoqda. Shu bois, sanoat ishlab chiqarishning YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi, asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar tarkibiy siljishi va sanoat tarmog'i mehnat fondi tarkibiy siljishi o'zaro bog'liqligini korrelyatsion tahlil orqali o'rgandik (3-jadval).

3-jadval. Xorazm viloyatida sanoat ishlab chiqarishi tarkibiy siljishlarining omilli va natijaviy jihatlari korrelyatsion tahlili

Ko'rsatkichlar nomi	Sanoat ishlab chiqarishning YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi	Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi	Sanoat tarmog'i mehnat fondining YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi
Sanoat ishlab chiqarishning YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi	1		
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi	0,99989	1	
Sanoat tarmog'i mehnat fondining YaHMDagi ulushi tarkibiy siljishi	0,723801	0,722057	1

Tahlil natijalariga ko'ra, sanoat ishlab chiqarishning tarkibiy siljishi va asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar tarkibiy siljishi o'rtasida ijobiy korrelyatsiya ($r=0,99989$) mavjud. Bu sanoat tarmog'i rivojlanishida investitsiyalar asosiy omil ekanligini ko'rsatmoqda. Ya'ni, investitsiyalar sanoat ishlab chiqarishida tarkibiy o'zgarishlarni shakllantirishda muhim ahamiyatga egaligini ko'rsatmoqda.

Shu bilan birga, sanoat ishlab chiqarishning tarkibiy siljishi va sanoat tarmog'i mehnat fondi tarkibiy siljishi o'rtasida o'rtacha ijobiy korrelyatsiyani ($r \approx 0,724$) aniqladik. Bu ko'rsatkich mehnat resursi tarkibiy o'zgarishlarining sanoat ishlab chiqarishiga ta'siri investitsiya bilan taqqoslaganda nisbatan kamroq ahamiyatga ega. Demak, yuqoridagilarga ko'ra xulosa qilsak, Xorazm viloyatida sanoat tarmog'ining tarkibiy rivojlanishi asosan investitsiyalar orqali amalga oshiriladi. Shuningdek, mehnat resursi tarkibiy o'zgarishi esa qo'shimcha va ularning o'zaro ta'siri ijobiy. Bu holat hududda sanoatni modernizatsiya qilish, tarkibiy qayta qurish va resurslarni samarali taqsimlashda investitsiya siyosatini ustuvor yo'nalish sifatida qo'llash kerakligini ko'rsatmoqda. Shu bilan birga, korrelyatsion tahlildan ko'rinib turibdiki, sanoat tarmog'i mehnat fondi tarkibiy o'zgarishi sohaning natijaviy ko'rsatkichlariga ham ta'sir qiladi. Demak, sanoatda bandlik siyosati va texnologik modernizatsiyani uyg'unlashtirish orqali ishchi kuchidan foydalanish samaradorligini oshirishga erishamiz.

Yuqoridagi korrelyatsion tahlil natijalariga muvofiq viloyat sanoati tarkibiy siljishlari investitsiya va mehnatdagi tarkibiy siljishlar o'rtasidagi regression bog'liqlikni tahlil qildik. Ya'ni, bunda tarkibiy o'zgarishlarning asosiy omillarini aniqlab, ularning sanoat ishlab chiqarishiga ta'sirini ekonometrik modelini ishlab chiqdik. Regression tahlil natijalariga ko'ra, sanoat ishlab chiqarishining tarkibiy siljishi (Y) asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar (X_1) va mehnat fondi tarkibiy siljishi (X_2) orqali quyidagi ekonometrik modelni ishlab chiqdik:

$$\log(Y) = -0,159 + 1,0385 \cdot \log(X_1) \quad (2)$$

Tahlil natijalariga ko'ra, investitsiyalar (X_1) koeffitsienti 1,0385 ni tashkil qiladi va statistik jihatdan ahamiyatli hisoblanadi ($p = 0,0108 < 0,05$). Bu investitsiyalar hajmining o'sishi sanoat ishlab chiqarishining tarkibiy siljishiga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatishini anglatadi. Shuningdek, regressiya modelining umumiy tushuntiruvchi koeffitsient ijobiy ($R^2 = 0,431$). Shu bilan birga, Fisher mezonini hamda modelning statistis jihatdan ishonchligi ham ijobiy ($F = 9,08321$, $P < 0,010786$).

Xorazm viloyatida sanoat ishlab chiqarishining tarkibiy siljishlari asosan investitsiyalarga yuqori bog'liqlikni ifoda etmoqda. Shunday bo'lsada, mehnat omili faoliyatini ham oshirish muhim ahamiyatga ega. Xorazm viloyatining iqtisodiy ko'rsatkichlari, jumladan, investitsiya va mehnat omillarining sanoatga ta'sirini baholaymiz. Natijada, sanoatning YaHMDagi ulushi va investitsiyaning YaHMDagi ulushi o'rtasida yuqori ijobiy korrelyatsiyani (0,8897) aniqladik. Bu shundan dalolat beradiki, investitsiya hajmi oshgan sayin sanoat sektori ham rivojlanib, YaHMDagi ulushi o'smoqda. Demak, mintaqada sanoat sohasining rivojlanishi sanoatga yo'naltirilgan investitsiyalar bilan bog'liq (4-jadval).

4-jadval. Xorazm viloyatida sanoat ishlab chiqarishi, investitsiya va mehnat fondining YaHMga nisbatan ulushi ko'rsatkichlari korrelyatsion tahlil natijalari

Ko'rsatkich nomi	Sanoatning YaHMDagi ulushi	Investitsiyaning YaHMDagi ulushi	Mehnat fondining YaHMDagi ulushi
Sanoatning YaHMDagi ulushi	1		
Investitsiyaning YaHMDagi ulushi	0,889705	1	
Mehnat fondining YaHMDagi ulushi	0,295357	0,285309	1

Xorazm viloyati iqtisodiyotida sanoat va mehnatning YaHMDagi hisssasi o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qilish jarayonida regressiya modelini ishlab chiqdik. Bunda, sanoatning YaHMDagi ulushi (Y) endogen o'zgaruvchi sifatida va mehnat fondining YaHMDagi ulushi (X_1) ekzogen o'zgaruvchi sifatida olindi. Natijada quyidagi chiziqli regressiya modelini hosil qildik:

$$\log(Y) = -1,260 + 3,720 \cdot \log(X_1) \quad (3)$$

Demak, regression tahlil natijalariga ko'ra, mehnat fondining YaHMDagi ulushi 1 foizga o'zgarsa, sanoatning YaHMDagi ulushi 3,7 %ga o'smoqda. Regression tahlil natijalari Xorazm viloyati iqtisodiyotida sanoat sektori va mehnat ulushi o'rtasidagi bog'liqlikni baholash imkonini berdi.

Umuman olganda, tahlil sanoat ulushi va ish haqi fondi o'rtasidagi munosabatni ifodalab, sanoatni rivojlantirishda inson kapitalini rivojlantirishga hamda texnologiyalarga e'tibor qaratishimiz zarurligini ko'rsatmoqda.

Xorazm viloyati iqtisodiyotida sanoat va investitsiyalarning YaHMDagi hisssasi o'rtasidagi munosabatni aniqlash maqsadida ham regression tahlil usulidan foydalandik. Modelda sanoat ulushi (Y) endogen o'zgaruvchi sifatida va investitsiya ulushi (X_1) ekzogen o'zgaruvchi sifatida hisobga olindi. Shuningdek, modelning umumiy bog'liqlik ko'rsatkichi ($R=0,854$) sanoat ulushi va investitsiya ulushi o'rtasida yuqori ijobiy bog'liqlik mavjudligini ko'rsatmoqda. Bu, investitsiyalarning hajmi oshishi bilan sanoat rivojlanishi hamda YaHMDagi hissasining ortayoganini tasdiqlaydi.

Shu bilan birga, dispersion tahlil natijalariga ko'ra ($F=35,009$, $p<0,001$) model statistik ahamiyatlilik ega. Regressiya modelining ko'rinishi quyidagiga teng:

$$\log(Y) = -0,026 + 1,184 * \log(X_1) \quad (4)$$

Bu natijalar investitsiya ulushining sanoat rivojlanishida asosiy va muhim omil ekanligidan dalolat beradi. Shuningdek, regression tahlil natijalari Xorazm viloyati iqtisodiyotida sanoat hamda investitsiyalar orasida yaqin va ijobiy bog'liqlikni ifodalamoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xorazm viloyatida sanoat va investitsiyalarning YaHMDagi ulushi o'rtasidagi ijobiy bog'liqlikni ko'rsatadi hamda investitsiyalarning sanoat rivojlanishini ta'minlashdagi muhimligini ta'kidlaydi. Iqtisodiy-statistik tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, sanoat tarmog'ining barqaror rivojlanishi uchun miqdoriy o'sish bilan bir qatorda sifat jihatidan yangilanish ham muhimdir. Tarmoqning raqobatdoshligini oshirish, yuqori texnologiyali ishlab chiqarishni kengaytirish, mahalliy xom ashyo bazasidan samarali foydalanish va eksportga yo'naltirilgan ishlab chiqarish ulushini oshirish mintaqaning iqtisodiy taraqqiyotini jadallashtiradi. Shu bois, sanoat rivojini har tomonlama qamrab olgan statistik tahlil mintaqaning sanoat siyosati va strategik rejalashtirish jarayonlarida asosiy vosita bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Inoyatov U.U. Hududiy tadbirkorlik faoliyatining statistik usullardagi tahlili (Toshkent viloyati misolida). Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati. T., 2018. 23 b.
2. Safarova N. Raqobatbardoshlik parametrlarining xalqaro turizm oqimlariga ta'siri. "Yangi O'zbekiston iqtisodiyoti: ustuvor yo'nalishlar va kelajak istiqbollari" mavzusidagi ilmiy-amaliy konferensiya maqolalari to'plami. i.f.d., prof. T. Axmedovning umumiy tahriri ostida. Toshkent: IFMR, 2022. 16 b.
3. Nuriddinov Z.A. Mintaqalarni innovatsion rivojlanishini taraqqiyot strategiyasiga ta'sirini statistik baholash. Iqtisod va moliya, 2023, 1 (161). 29 b.
4. Кособуцкая А.Ю., Сердюк В.Н., Солтис К.В. Экономико-статистический анализ базовых параметров российских регионов – лидеров устойчивого развития. Вестник ВГУ. Серия: Экономика и управление, 2023, №4. с. 102-114.
5. Ярошенко Н.Н., Мазов А.В., Вдовин О.И. Экономико-статистический анализ развития регионов по отраслям производства: современное состояние и перспективы. Вестник Академии знаний, №50 (3), 2022. с. 394.
6. Xorazm viloyati Statistika boshqarmasi ma'lumotlari.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>